

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego T.B-S. przeciwko wyborowi Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i

2) Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

T. B., na podstawie art. 321 § 1 w związku z art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2019 r., poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.) oraz w związku z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. poz. 979; dalej: u.wyb.2020), wniosła protest przeciwko wyborowi A. D. na urząd Prezydenta Rzeczypospolitej, wnosząc o stwierdzenie nieważności wyborów.

Wnosząca protest podniosła, że wybory na urząd Prezydenta RP przeprowadzone na terenie Irlandii zostały ograniczone do głosowania

korespondencyjnego, bez możliwości osobistego odbioru i oddania pakietu wyborczego, zostały przeprowadzone przy rażącym braku możliwości organizacyjnych i technicznych, zarówno po stronie konsulatu RP, jak i poczty irlandzkiej - A. Głosowanie zostało zorganizowane przez Polski Konsulat wyłącznie w formie korespondencyjnej, bez możliwości osobistego odbioru i dostarczenia pakietu wyborczego zostało przeprowadzone z naruszeniem prawa i powinno być uznane za nieważne. Wnosząca protest zrzuciła:

- naruszenie art. 2 ust. 3 u.wyb.2020, gdyż Polski konsulat nie był ani organizacyjnie ani technicznie przygotowany do takiej formy głosowania, podobnie jak A.. Liczba komisji wyborczych została drastycznie ograniczona, w porównaniu z poprzednimi wyborami i w zestawieniu z ilością obywateli polskich przebywających na terenie Irlandii i świadczy o wadliwej organizacji tych wyborów. Przez czas oczekiwania na pakiet wyborczy wnosząca protest nie mogła sprawdzić, jaki jest status jej przesyłki. W przypadku rejestracji na drugą turę wyborów, wyborcy mieli zaledwie 24 h na rejestrację, z czego system rejestrujący nie działał przez dwie (2) godziny. W Irlandii do drugiej tury głosowania zgłosiło się dodatkowo 10 tys. nowych wyborców, więc przy takim zainteresowaniu, brak technicznej możliwości rejestracji pozbawił potencjalnie sporą grupę wyborców prawa do głosowania. System przestał działać wieczorem, kiedy osoby pracujące mają szansę się zarejestrować. Problemy techniczne konsulatu nie powinny być problemem obywatela, nie powinny mieć miejsca przy dobrze przygotowanym głosowaniu i jego obsłudze technicznej, konsulat powinien sobie zdawać sprawę z dużej ilości potencjalnych wyborców, zmuszonych do tej formy głosowania, iż będą oni polegać na systemach konsulatu, ponieważ zostali pozbawieni prawa by samodzielnie odebrać pakiet wyborczy.

- naruszenie § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym za granicą w wyborach powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. (Dz. U. poz. 1033) Poczta irlandzka, która - w warunkach pandemii - nie była w stanie zagwarantować dostarczenia pakietu w terminie określonym polskim prawem; mimo tego, pakiet wyborczy został doręczony wnoszącej protest i pozostałym wyborcom w formie przesyłki nierejestrowanej. Nadto polski konsulat nie miał

żadnej umowy z pocztą irlandzką, która gwarantowałaby zachowanie terminu doręczenia określonego przez prawo. Wnosząca protest podkreśliła, że proces wyborczy przebiegał w czasie wakacyjnym, w czasie pandemii, gdzie poczta irlandzka operuje w utrudnionych warunkach, sezonie urlopowym, niektóre urzędy pocztowe zostały tymczasowo zamknięte, część ma zmodyfikowane godziny pracy, mimo tego, przy oczywistym braku możliwości organizacyjnych irlandzkiej poczty, konsulat nie zezwolił na odbiór osobisty i na osobiste dostarczenie pakietów wyborczych, ani nie zorganizował wysyłki za potwierdzeniem odbioru, dla pewności, że pakiety zostaną dostarczone. W drugiej turze głosowania około 5 tysięcy głosów nie zostało zwróconych na czas, wielu wyborców zgłaszało problem na stronie konsulatu, że nie zdążą odesłać na czas swojego głosu, lub, że dostali go za późno, w odpowiedzi konsulat uporczywie twierdził, że nie ma możliwości osobistego zwrotu do siedziby konsulatu. Wnosząca protest podkreśliła, że z informacji zamieszczonych w mediach społecznościowych jasno i wyraźnie wynika, że polska ambasada i konsulat zdawały sobie sprawę z opóźnień przy dostarczaniu przesyłek, a mimo to, w sposób nielogiczny i uporczywy nie zmieniły swojej metody postępowania odmawiając obywatelom prawa do osobistego odbioru i doręczenia pakietu wyborczego w drugiej turze głosowania. Wysyłanie pakietów w formie przesyłki nierejestrowanej - zdaniem wnoszącej protest - jest jawną próbą obejścia prawa, przede wszystkim względem zachowania terminu i pewności doręczenia do adresata, w warunkach znacznych ograniczeń czasowych, spowodowanych organizacją wyborów, która nie spełnia wymogów prawa.

- naruszenie z art. 31 par 3 Konstytucji RP poprzez wprowadzenie ograniczeń w liczbie obwodów do głosowania, brak możliwości głosowania osobistego oraz wprowadzenie wyłącznie korespondencyjnego głosowania na terenie całej Irlandii bez podstawy prawnej. Wnosząca protest wskazała, że ani k.wyb. „ani wydane na jego podstawie rozporządzenie nie daje ministrowi uprawnień do wyłączenia terytorium całego państwa z głosowania bezpośredniego, inna interpretacja tego przepisu jest niekonstytucyjna, zwłaszcza w połączeniu z brakiem możliwości osobistego odbioru i oddania pakietu wyborczego, stanowiłaby ona istotne naruszenie praw i wolności obywatelskich gwarantowanych w/w normą konstytucyjną. Nadto, wnosząca protest zwróciła uwagę, że w rozdziale 6a k.wyb.

użyto sformułowania, że obywatel „może” głosować korespondencyjnie, ale w żadnym wypadku nie jest to jedyną i wyłączną opcją dostępną dla obywatela i stanowi jego wybór. Norma zawarta w art. 2 § 4 u.wyb.2020 odnosi się do „sytuacji epidemiologicznej w państwie przyjmującym” i jest nieostra, zawiera wyłączenie przedmiotowe (obwodów wyborczych), nie zaś podmiotowe (wyborcy w określonych warunkach jak w par 1) i pozwala ministrowi na dowolność, w warunkach zmiennych, takich jak pandemia, co do interpretacji tej normy, rozciągnięcie wyłączenia przedmiotowego na całe państwo jest nadużyciem prawa, nie jest ustawowo przewidziane, jest nadinterpretacją i nie powinno mieć miejsca w demokratycznym systemie, przy jednoczesnym braku jakichkolwiek mechanizmów zapewniających ochronę praw obywatelskich i jawnej dyskryminacji.

Nadto wnosząca protest wskazała, że wbrew dyspozycji art. 2 ust. 1 u.wyb.2020 Konsul i MSZ, informowały wyborców, o rzekomym zakazie osobistego odbioru pakietów i osobistego ich zwrotu wydanym przez bliżej nieokreślone miejscowe władze, mimo że władze irlandzkie nie zakazały polskim placówkom organizowania bezpośrednich wyborów, tym bardziej nie zakazały osobistego odbioru i osobistego oddawania pakietów wyborczych.

Wnosząca protest wskazała, że na okoliczność wyborów w maju 2020 r. zwróciła się do H. (The H.) o opinię, czy wybory bezpośrednio wtedy planowane, w warunkach lockdown, były z nimi konsultowane i czy są dopuszczalne. The H. odpowiedziało, że taki nadzór nie leży w zakresie ich obowiązków, a co do możliwości poruszania po kraju wnosząca protest powinna skontaktować się z policją, która potwierdzi czy moja podróż jest dopuszczalna czy nie (załącznik 4 - korespondencja z H.).

Wnosząca protest zarzuciła Ambasadorowi złą wolę oraz dezinformowanie obywateli, podawanie informacji nieprawdziwych, gdyż władze irlandzkie nie zakazały wystawienia skrzynki na pakiety przed konsulatem, ale zmusiły obywateli polskich do chodzenia na pocztę, stania w kolejkach, gdzie w warunkach irlandzkich, urzędy pocztowe w wielu miejscach kraju znajdują się w sklepach i są miejscami często uczęszczanymi. Transport publiczny w Irlandii działał bez przeszkód i można było, z zachowaniem norm bezpieczeństwa, odebrać i dostarczyć pakiet bez żadnych problemów, podobnie jak miało to miejsce innych

krajach europejskich, bez ponoszenia dodatkowych kosztów. Powyższe okoliczności stanowią naruszenie art. 32 [Konstytucji RP] i stanowią jawną dyskryminację wyborców przebywających za granicą, także w porównaniu z obywatelami głosującymi w innych krajach UE.

Wnosząca protest zwróciła się do Sądu Najwyższego o wezwanie polskiego konsula w Irlandii do wykazania, jakie władze publiczne i w jakiej formie nakazały mu przeprowadzenie wyborów w sposób, który doprowadził do znacznego utrudnienia w udziale w wyborach wielu obywateli, a często pozbawił ich możliwości głosowania.

Wnosząca protest zarzuciła ponadto, że prawdopodobnie Komisja wyborcza numer 57 naruszyła jej prawo wyborcze uznając najprawdopodobniej jej głos za nieważny bez jakiejkolwiek podstawy prawnej. Wnosząca protest i jej mąż wysłali pakiety w ten sposób, że do brązowej koperty z adresem włożyli swoje głosy - dwie białe koperty, każda z pojedynczym głosem, które zostały zaklejone; do tych kopert dołączyli dwie deklaracje o głosowaniu - dla nich nie przewidziano oddzielnych kopert; w jednej zbiorczej kopercie znalazły się dwa (2) głosy i dwie (2) deklaracje, czyli numer głosów i numer deklaracji w pakiecie zgadzał się. Od mężów zaufania wnosząca protest dowiedziała się, że takie głosy zostały uznane za nieważne, bez podania podstawy prawnej. Urzędnik z W. telefonicznie poinformował wnoszącą protest, że przyczyną nieważności tych głosów jest „rzekomy brak możliwości podłączenia głosu (sic!) do konkretnej deklaracji wyborczej.” Zdaniem wnoszącej protest takie postępowanie jest contra legem, ponieważ żadne przepisy nie przewidują takiej podstawy nieważności głosu w głosowaniu korespondencyjnym. Powyższe stanowi także naruszenie art. 62 ust. 1 Konstytucji oraz art 53b k.wyb., jest jawną próbą manipulowania przy wynikach wyborów, przy jednoczesnym rażącym naruszeniu zasad ich tajności, bezpośredniości i powszechności.

Wnosząca protest załączyła: e-mail potwierdzający zgłoszenie do wpisu do rejestru wyborców; odpowiedź na że strony ambasady otrzymaną dnia 21/06 - 6 dni po rejestracji dot. problemów technicznych z tracingiem pakietów; informację ze strony internetowej A.; korespondencję z H.; zawiadomienie o ustanowieniu

pełnomocnika zamieszkałego w kraju oraz pełnomocnika do doręczeń w zw. ze złożeniem protestu przeciwko wyborowi A. D. na urząd prezydenta RP.

W odpowiedzi na powyższe, Konsul RP w D. poinformował, że Pani T. B. była wpisana do spisu wyborców sporządzonego przez właściwego terytorialnie Konsula RP w D. zgodnie z art. 35 Kodeksu Wyborczego; otrzymała pakiet wyborczy w dniu 3 lipca 2020 r., wysłany przez Konsula drogą korespondencyjną w dniu 2 lipca 2020r. (w załączeniu potwierdzenie odbioru). Odnosząc się do zarzutu dotyczącego nieprawidłowego przebiegu głosowania, konsul wskazał, że postępował zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej zawartymi w Uchwale Nr 177/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie sposobu postępowania z kopertami zwrotnymi i pakietami wyborczymi w głosowaniu korespondencyjnym za granicą w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. oraz w Uchwale nr 196/2020 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r.

Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu, jako niespełniający wymogów ustawowych. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej stwierdziła natomiast, że protest T.B-S. jest bezzasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. W myśl art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2011 Nr 21, poz. 112; dalej: k.wyb.), przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu

dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Wszelkie inne zarzuty stanowią wyjście poza przewidziany Kodeksem Wyborczym przedmiot protestu, co czyni go niedopuszczalnym (postanowienie Sądu Najwyższego z 11.06.2015 r., III SW 60/15).

Wymagania formalne protestu określono w art. 321 k.wyb. Zgodnie z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Wnosząca protest w sposób bardzo opisowy zakwestionowała de facto organizację i przebieg głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w 2020 r., określonych w ustawach. Na tym tle wnosząca protest sformułowała liczne zarzuty naruszenia Konstytucji RP, w szczególności zasad: powszechności, równości, bezpośredniości i tajności wyborów. Zgodność uchwalanych ustaw z Konstytucją może być przedmiotem wyłącznie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym w toku postępowania kontrolnego inicjowanego przez podmioty wskazane w art. 191 Konstytucji RP, w szczególności Prezydent Rzeczypospolitej, Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu, Prezes Rady Ministrów, 50 posłów, 30 senatorów, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Prokurator Generalny, Prezes Najwyższej Izby Kontroli, Rzecznik Praw Obywatelskich. Postępowanie takie nie może być inicjowane w sprawach z protestów wyborczych rozpatrywanych

przez Sąd Najwyższy (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 6 listopada 2019 r., I NSW 126/19; 28 listopada 2019 r., I NSW 127/19).

Zarzuty dotyczące zgodności ustaw wyborczych z Konstytucją nie mieszczą się w granicach wyznaczonych dla tego środka prawnego w Konstytucji oraz ustawach. Jak wskazano powyżej, podstawą przysługującego wyborcy prawa do wniesienia protestu przeciwko wyborowi Prezydenta jest art. 129 ust. 2 Konstytucji. Przepis ten wyraźnie wskazuje, że protest można zgłosić przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz, że można to uczynić na zasadach określonych w ustawie. Analizując treść art. 129 ust. 2 Konstytucji należy zauważyć, że ustrojodawca nie uczynił materią protestu kwestii przeprowadzania wyborów a jedynie okoliczności ważności wyboru, w szczególności mające wpływ na prawidłowy przebieg głosowania, ustalania jego wyniku lub mające wpływ na jego wynik. Te trzy kategorie, choć odnoszące się - co do zasady - do tego samego aktu wyborczego, ujmowane są na poziomie konstytucyjnym odrębnie, o czym świadczy chociażby brzmienie art. 127 ust. 7 Konstytucji, zgodnie z którym zasady i tryb zgłaszania kandydatów i przeprowadzania wyborów oraz warunki ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej określa ustawa. Każdy etap związany z wyborem Prezydenta RP jest szczegółowo uregulowany przez ustawodawcę, także przez wskazanie stosownych środków prawnych, mających na celu zapewnienie ich prawidłowego przebiegu.

Procedura kontroli prawidłowego przebiegu wyboru Prezydenta RP przebiega dwuetapowo. W pierwszym etapie Sąd Najwyższy bada wszystkie zgłoszone przez obywateli nieprawidłowości, które mogły mieć wpływ na wynik wyborów. Następnie, na podstawie sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej oraz wszystkich rozpoznanych protestów wyborczych, Sąd Najwyższy podejmuje uchwałę w przedmiocie ważności wyboru Prezydenta RP. Wyborcy nie są uczestnikami postępowania w przedmiocie stwierdzenia ważności wyboru Prezydenta RP. Wyborcy, działając we wspólnym interesie, dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej, zgłaszają potencjalne nieprawidłowości - określone w art. 82 k.wyb. - ściśle związane z przebiegiem głosowania, ustaleniem wyników głosowania lub mających wpływ na wynik wyborów, które są poddawane ocenie przez Sąd Najwyższy. Nieprawidłowości te mogą dotyczyć działania lub

zaniechania organów wyborczych lub samych wyborców w okresie związanym z samym procesem głosowania, nie zaś zgodności z Konstytucją ustaw dotyczących organizacji i przebiegu głosowania. Przyznane wyborcy prawo zgłoszenia protestu może się zatem odnosić jedynie do tych elementów procedury wyborczej, które dotyczą samego wyboru Prezydenta RP. Tak wyznaczone granice protestu wynikają wprost z faktycznych możliwości kontroli przez obywateli przebiegu wyboru Prezydenta oraz realizacji czynnego prawa wyborczego. Jego podstawy nie mogą być zatem interpretowane w taki sposób, aby zamiast konstytucyjnej gwarancji dotyczącej realizowania jednego z praw obywatelskich, protest stał się w praktyce uniwersalnym środkiem prawnym do weryfikacji wszelkich działań dotyczących wyborów, podejmowanych przez upoważnione do tego organy władzy publicznej.

Podniesione przez wnoszącą protest zarzuty dotyczące trybu uchwalania ustaw wyborczych oraz ich zgodności z Konstytucją nie spełniają wymogów formalnych wynikających z art. 321 § 3 w zw. z art. 82 § 1 pkt 1 i 2 k.wyb., ponieważ nie mieszczą się one w dyspozycji art. 82 § 1 k.wyb., tym samym nie mogą stanowić podstawy protestu wyborczego.

W dalszej kolejności Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że nie ma konstytucyjnego prawa głosowania zagranicą - to tylko możliwość ustawowa, która jako uprawnienie pojawia się zagranicą tam, gdzie zorganizowano obwody (zob. art. 14 k.wyb.) - te zaś organizuje się, o ile istnieje możliwość przekazania głosów (zgoda obcego państwa jest konieczna by zapewnić wykonanie tych przepisów ustawowych za granicą). Na marginesie Sąd Najwyższy zauważa, że w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka państwo nie ma także prawnomiędzynarodowego obowiązku przeprowadzania wyborów za granicą (zob. wyrok z dnia 15 marca 2012 w sprawie *Sitaropoulos i Giakoumopoulos przeciwko Grecji*, sygn. 42202/07). Należy wziąć tym samym pod uwagę, że o ile prawo do głosowania jest prawem konstytucyjnym, to fakt dobrowolnego przebywania obywatela za granicą i tym samym odmowa skorzystania przez niego z realizacji tego prawa w Ojczyźnie, wiąże się z koniecznością zaaprobowania ograniczeń istniejących w kształcie normatywnym analizowanego uprawnienia, wynikających zarówno z przeprowadzania wyborów w obcej jurysdykcji, jak też z konstrukcji i

istoty służby konsularnej. Konstytucyjne prawo głosowania nie oznacza dla głosujących za granicą, że Państwo Polskie zapewnia prawo to zawsze i w każdych warunkach. W pełnym, nieograniczonym kształcie zapewnia je jedynie w Polsce - nie ograniczając jednocześnie obywatelom w jakikolwiek sposób możliwości powrotu do kraju i zagłosowania. Przyjęcie oferty głosowania za granicą może łączyć się z trudnościami, na które Rzeczpospolita Polska i jej organy nie mają wpływu.

Czynności konsula dotyczące przeprowadzania wyborów nie są czynnościami gwarantowanymi przez prawo międzynarodowe, których obce państwo przyjmujące i jego system prawny nie mają możliwości blokowania, czy też w stosunku do których państwo to nie może narzucać warunków ich wykonywania. Przeciwnie, ich wykonywanie zależy od zgody na takie czynności konsularne ze strony państwa przyjmującego, wyrażanej przynajmniej w formie braku sprzeciwu na odpowiednią notyfikację w tym przedmiocie państwa wysyłającego. Wykonywanie tych czynności musi wpisywać się w realia państwa przyjmującego i nie może być sprzeczne z jego rozwiązaniami prawnymi.

Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych z 1963 r. (Dz. U. z dnia 17 maja 1982 r., nr 13, poz. 98, załącznik) mająca zastosowanie do stosunków konsularnych z państwem, z którego jest składany protest, o czynnościach wyborczych konsulów nie wspomina. Nie wyklucza jednak, zgodnie z jej art. 5 pkt „m” wykonywania innych funkcji konsularnych niż te przewidziane wprost w tym przepisie, o ile nie zakazują ich ustawy i inne przepisy państwa przyjmującego lub ich wykonywaniu nie sprzeciwia się państwo przyjmujące. W praktyce zasadniczo dla wykonywania tych funkcji wymagana jest zgoda państwa przyjmującego.

Z uwagi na ich przeprowadzanie na terytorium państwa obcego, realizacja szeregu czynności wyborczych za granicą odbywa się z zachowaniem technicznych warunków wynikających z prawa i praktyki państwa obcego, które Rzeczpospolita Polska jako państwo przeprowadzające wybory za granicą musiała zaakceptować i na które ani Ona ani Jej konsulowie nie mieli wpływu. W przypadku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzanych w 2020 r. liczne państwa obce zastosowały, z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne dot. wirusa SARS-COV-2 (Covid-19), ograniczenia dotyczące zgromadzeń lub przesylek

pocztowych oddziałujących także na proces organizacji polskich wyborów zagranicą.

Sąd Najwyższy zwraca także uwagę, że wybory przeprowadzone za granicą w dniach 28 czerwca i 12 lipca 2020 r. odbywały się w szczególnych warunkach epidemiologicznych, na warunkach technicznych przewidzianych w tym zakresie przez każdorazowe państwo obce. W świetle ustawy z 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. poz. 979), o ile w zakresie głosowania korespondencyjnego w kraju ustawa przewiduje nie tylko wysłanie pakietu do wyborcy, ale także jego doręczenie i sposób doręczenia (co powoduje, że można by zarzucać naruszenie przepisów o doręczeniu, gdyby do niego nie doszło - zob. art. 5 ustawy), to w zakresie głosowania korespondencyjnego za granicą zagadnienie to nie zostało w ogóle uregulowane. Przyczyna takiego stanu rzeczy jest oczywista - system doręczeń za granicą pozostawał i pozostaje poza zakresem oddziaływania polskiego ustawodawcy. W ustawie uregulowana została jedynie kwestia wysłania pakietu do wyborcy przez konsula (art. 6 ust. 2 ustawy). Kwestie nie odnoszące się do obowiązków konsula pozostają poza polską jurysdykcją, wynikają bowiem z decyzji, przyjętej praktyki i prawa publicznego państwa przyjmującego.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 8 czerwca 2020 r. w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku dla obywateli polskich przebywających za granicą (Dz. U. poz. 1014) utworzono 169 obwodów, w tym 3 w Republice Irlandii z zastrzeżeniem, że głosowanie odbywa się wyłącznie korespondencyjnie. Dodatkowo na mocy rozporządzenia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 7 lipca 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia obwodów głosowania w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 roku dla obywateli polskich przebywających za granicą (Dz. U. poz. 1211), utworzono 2 dodatkowe obwody do głosowania. Wnosząca protest była wpisana do spisu wyborców w D., otrzymała pakiet wyborczy wraz z instrukcją głosowania korespondencyjnego, w której wyraźnie opisano prawidłową procedurę głosowania i umieszczenia w

kopercie zwrotnej tylko jednej koperty z kartą do głosowania. Ponadto Konsul na bieżąco informował o przebiegu głosowania w Komisji Obwodowej w D. na stronie internetowej placówki oraz mediach społecznościowych. Wnosząca protest nie wykazała, by była świadkiem naruszenia prawa wyborczego lub na skutek naruszenia prawa przez organy wyborcze została pozbawiona prawa do udziału w głosowaniu (art. 82 § 1 i 2 k.wyb.).

Wobec powyższego. Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 i art. 15 ust. 2 u.wyb.2020., w zakresie ww. grupy zarzutów, pozostawił protest K.D. bez dalszego biegu.